

GYORSELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2024
JÚNIUS

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági és költségvetési elemzésekért és statisztikáért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemlzesek/gyorselemlzes-az-inflacio-alakulasarol>

A 2024. JÚNIUS HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2024 júniusban a fogyasztói árak éves összevetésben 3,7 százalékkal emelkedtek. Az éves inflációs ráta májushoz képest 0,3 százalékponttal csökkent és ismét a jegybanki toleranciasávon belül alakult. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció enyhén nőtt az előző hónaphoz képest, mindkét mutató 4,1 százalékon alakult (1. ábra és 2. ábra). Havi bázison a teljes fogyasztói kosár ára nem változott, míg a maginflációs körben 0,5 százalékos áremelkedés volt megfigyelhető. Az infláció és a maginfláció is a júniusi Inflációs jelentés előrejelzési sávjának közepén alakult.

Az éves bázisú fogyasztóiár-index csökkenését az üzemanyagok (-0,4 százalékpont) árának mérséklődése okozta. A feldolgozott élelmiszerek (+0,1 százalékpont) árdinamikájának emelkedése okozta az éves bázisú maginfláció 0,1 százalékpontos növekedését. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink változatlanul alakultak. A ritkán változó árú termékek inflációja és a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció éves áremelkedése is 5,6 százalékon alakult (3. ábra).

Rövidebb bázisú (évesített 3hó/3hó) összevetésben a maginfláció emelkedett, míg az infláció csökkent (4. ábra). Az előző hónaphoz viszonyított áremelkedés mértéke az infláció esetében alacsonyabban, míg a maginfláció esetében magasabban alakult a historikus átlagnál. Az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár ára az előző hónaphoz képest 0,3 százalékkal emelkedett (5. ábra). Az alapfolyamatokat jobban tükröző, feldolgozott élelmiszerek nélkül számított havi bázisú maginfláció 0,6 százalék volt (6. ábra). A júniusi átárazások mértéke az élelmiszerek esetében a historikus átlag alatt, míg a piaci szolgáltatások és az iparcikkek esetében a historikus átlagnál magasabban alakult.

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja az előző hónaphoz hasonlóan 1,7 százalék volt. A termékcsoport árai 0,5 százalékkal emelkedtek az előző hónaphoz képest (7. ábra). A nem tartós iparcikkek árai havi alapon 0,8 százalékkal nőttek a külföldi üdülés, valamint a volatilis árazású repülőjegyek árának emelkedése következtében. Ennek hatását a teljes termékcsoport szintjén csak részben ellensúlyozták a tartós iparcikkek 0,1 százalékkal csökkenő árai.

A *piaci szolgáltatások* éves bázisú árindexe az előző hónaphoz hasonlóan 9,7 százalékon alakult. Havi összevetésben az árak 0,6 százalékkal nőttek (8. ábra). A havi átárazás jelentős részét a szálláshely- és vendéglátási szolgáltatások, valamint az egészségügyi szolgáltatások áremelkedése magyarázza.

Az MNB besorolása szerinti *élelmiszerek* inflációja -1,8 százalék volt, a termékkörön belül a feldolgozatlan élelmiszerek ára 1,9, a feldolgozott élelmiszereké 1,8 százalékkal csökkent éves összevetésben (9. ábra). A KSH adatközlése szerint 1,1 százalékkal emelkedtek az élelmiszerárak, amelybe beletartoznak az éttermi étkezések 8,1 százalékkal emelkedő árai is. Májushoz képest a feldolgozatlan élelmiszerek ára a burgonya és a zöldségek szezonális árcsökkenése következtében 2,0 százalékkal mérséklődött, míg a feldolgozott élelmiszereké változatlanul alakult (10. ábra).

Az *üzemanyagok* ára havi összevetésben 3,4 százalékkal mérséklődött a világgpiaci olajárak és az árrések csökkenése következtében. A termékcsoport éves bázisú inflációjának csökkenését bázishatások is támogatták, így az 3,2 százalékra mérséklődött.

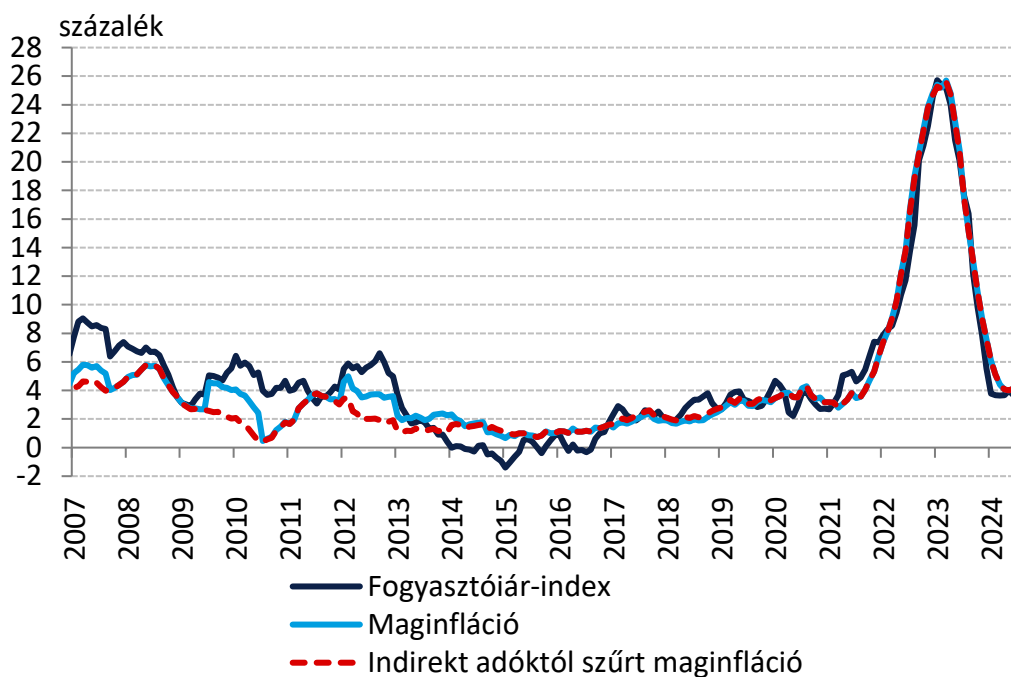
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai májushoz képest 0,5 százalékkal csökkentek, amit a vezetékes gáz árának csökkenése okozott. Utóbbi annak a következménye, hogy nőtt az alacsonyabb hatósági ár mennyiségi korlátja alá eső lakossági fogyasztás aránya.

A *lakossági inflációs várakozások* csökkentek júniusban a megelőző hónaphoz képest (11. ábra). A *kiskereskedelmi értékesítési árakra* vonatkozó vállalati árvárakozások és a *szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások* emelkedtek júniusban, de továbbra is érdemben a 2022-es értékek alatt alakul mindkét mutató (12. ábra).

Készítette: Rippel Géza

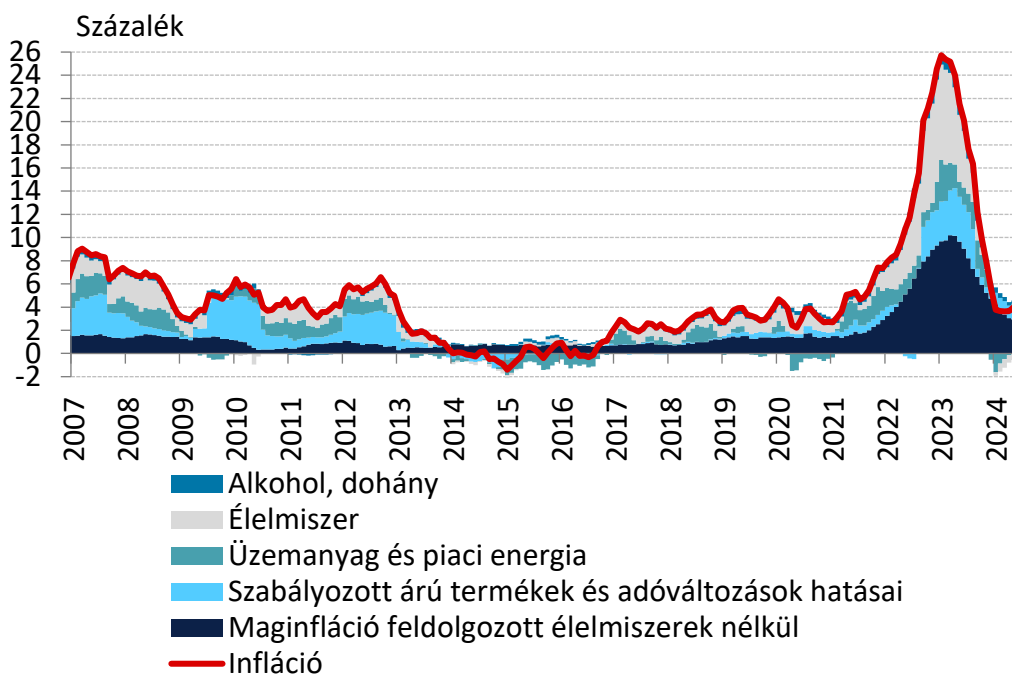
Budapest, 2024. július 9.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

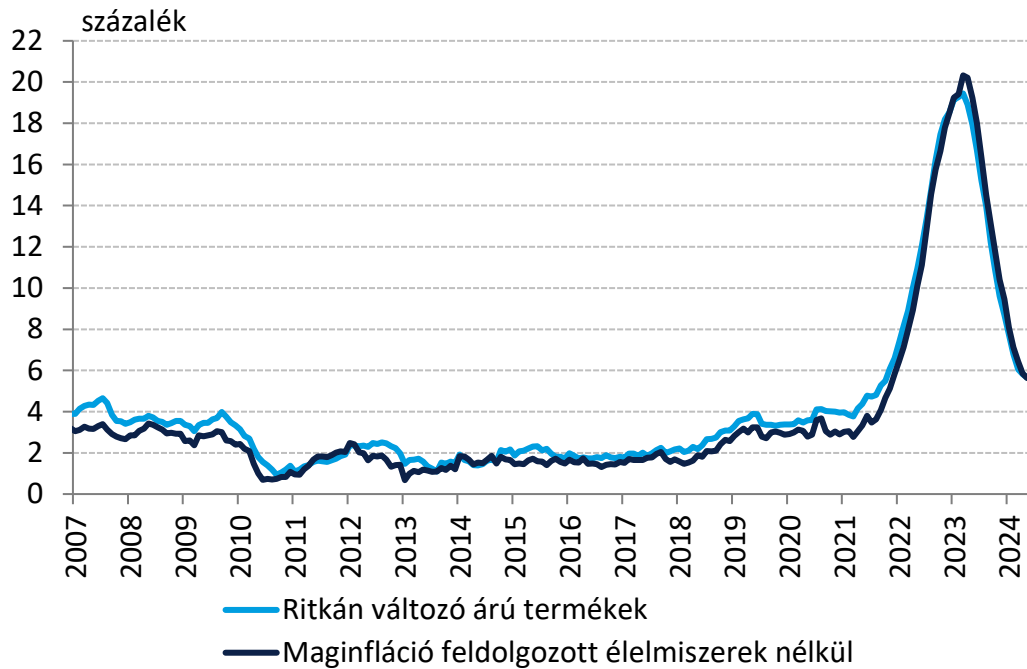

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

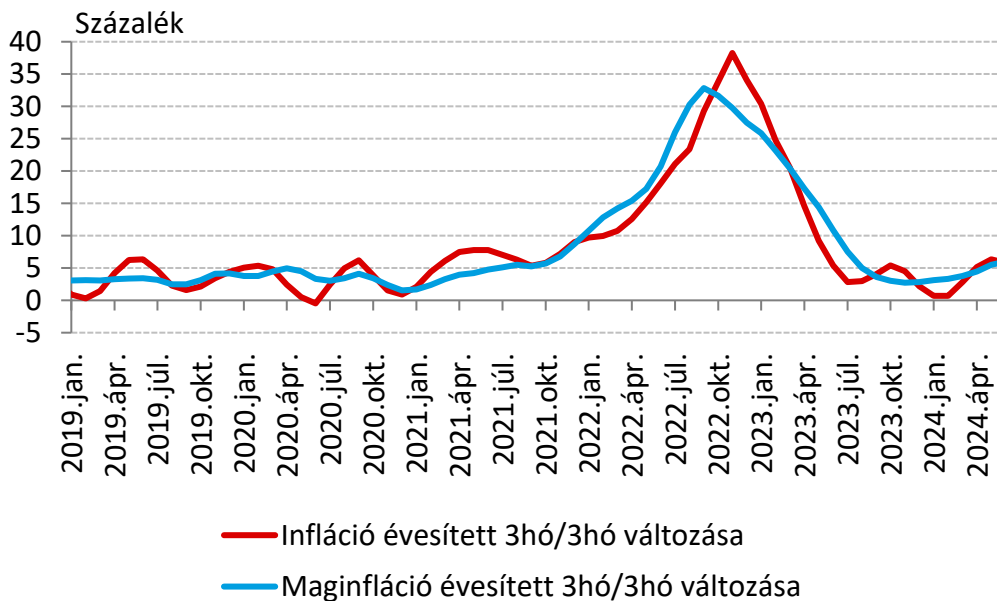

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

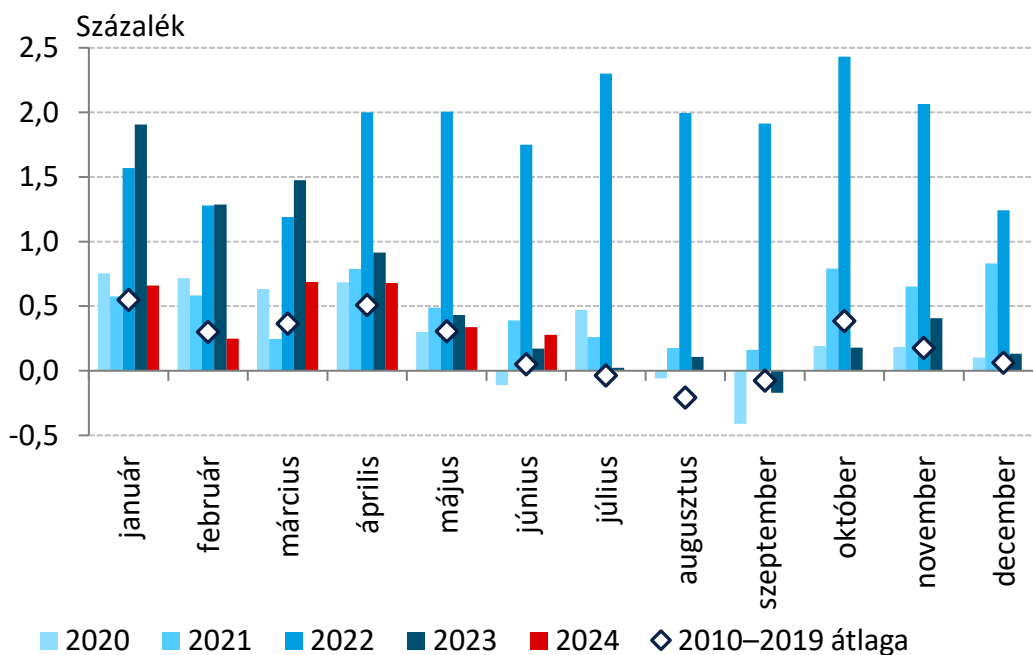

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

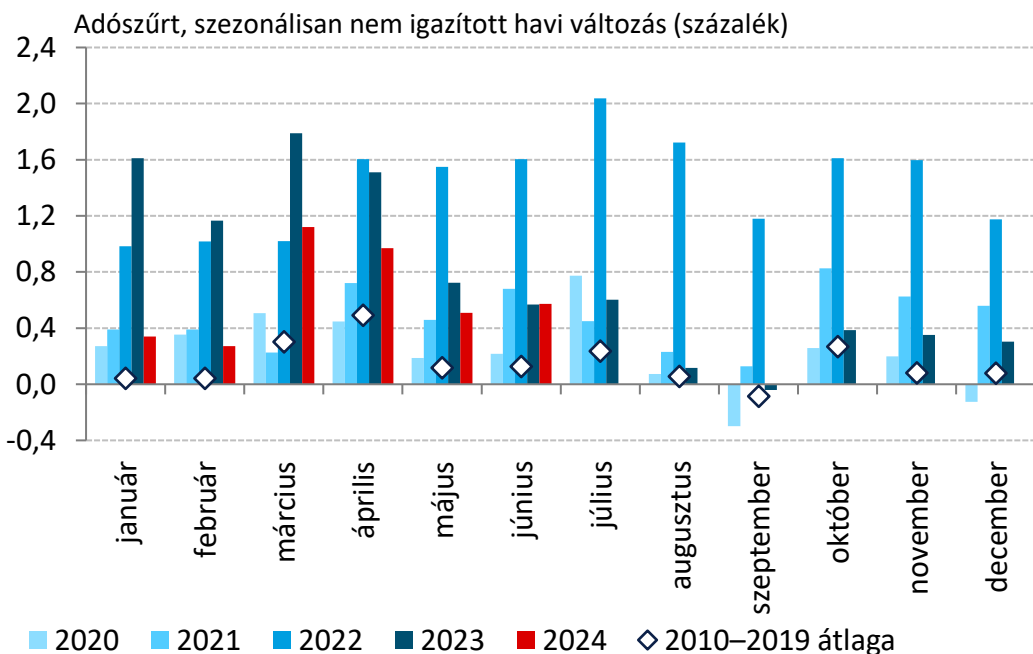
4. ábra: Az infláció és a maginfláció évesített 3 havi változása
szezonálisan igazított adatok alapján

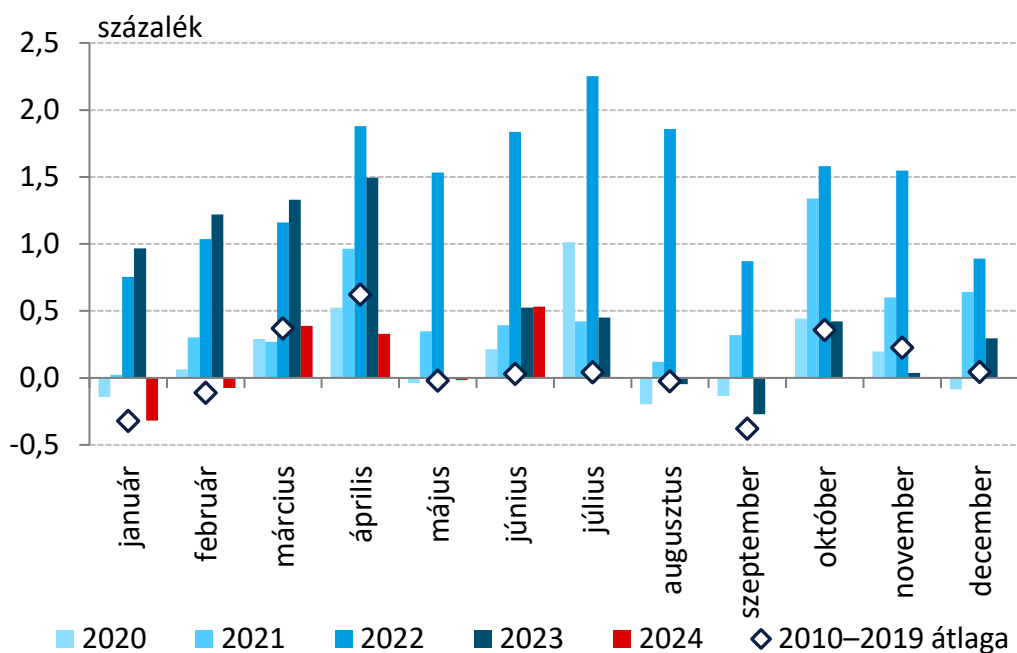
5. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

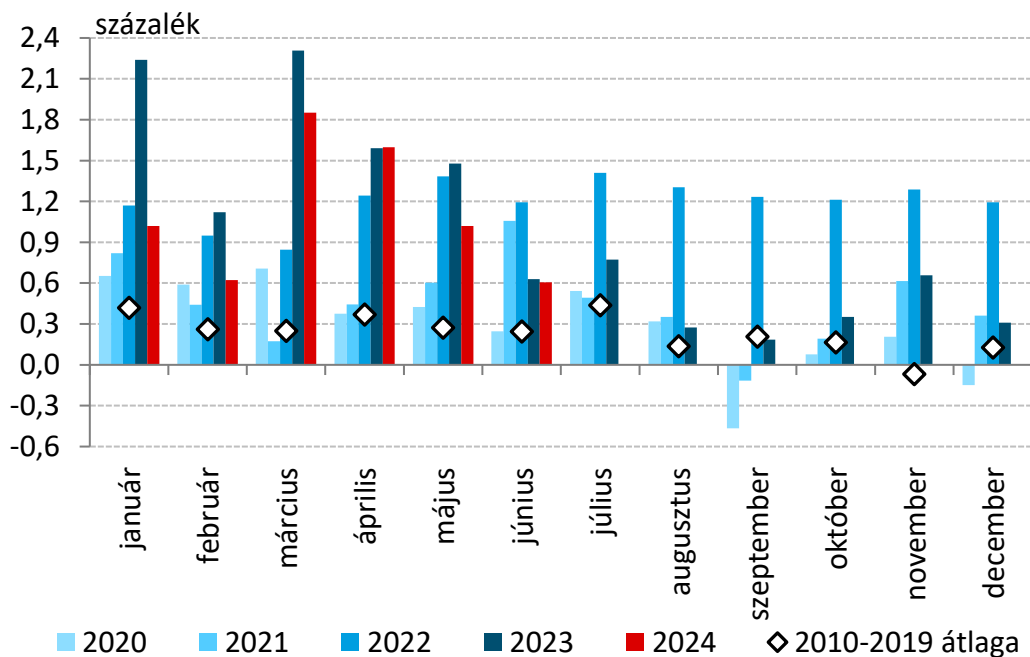
6. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

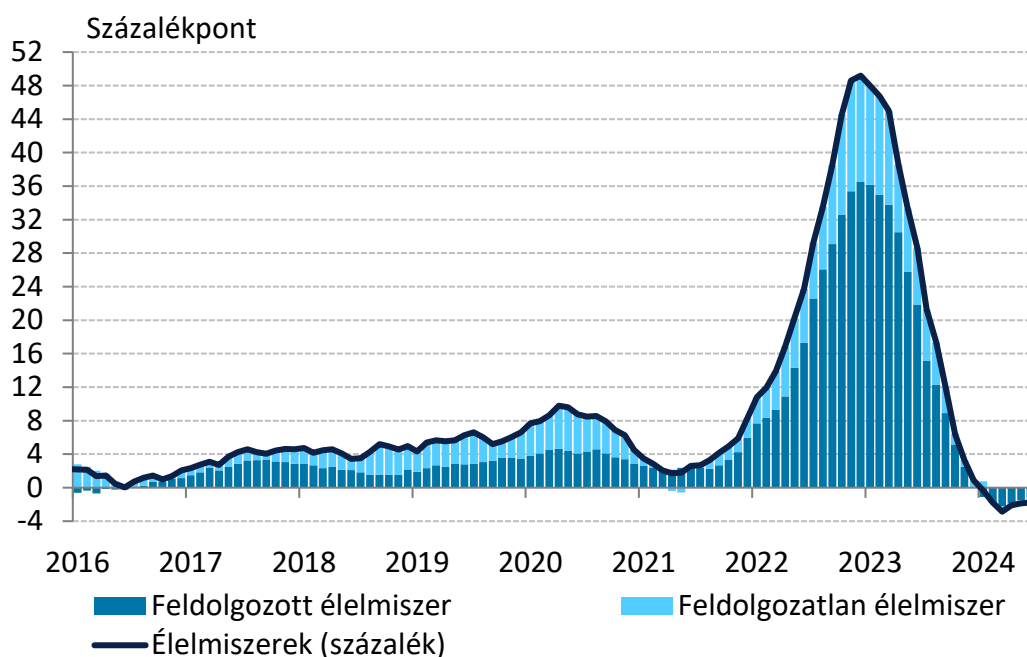
7. ábra: Az iparcikkek inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózás utáni egyhavi változás

8. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózás utáni egyhavi változás

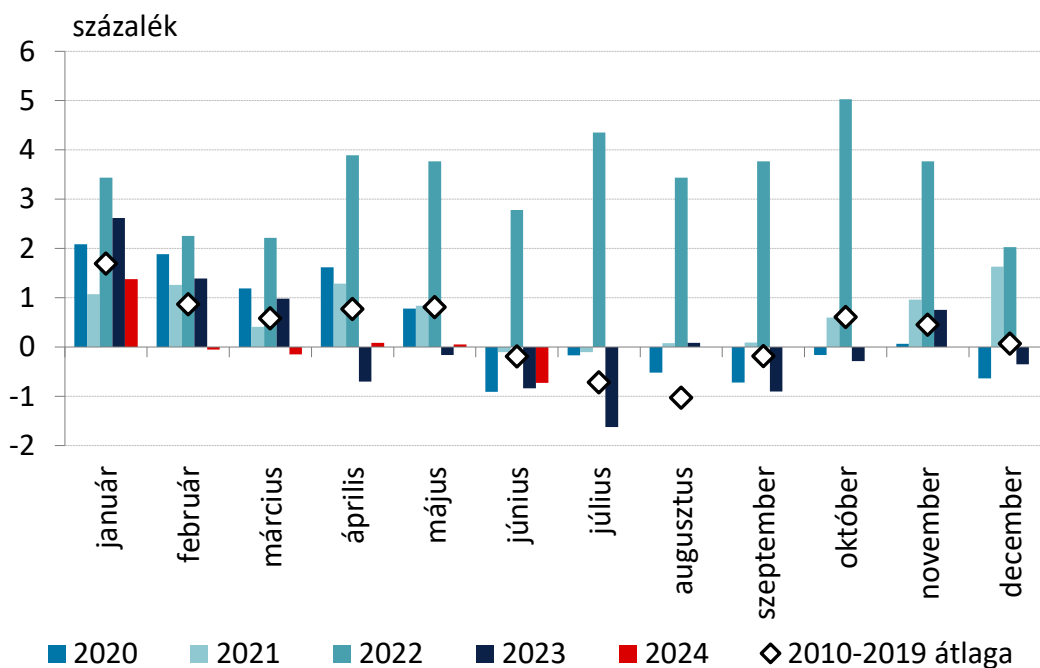

9. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
szezónálisan nem igazított, adószűrt éves változás

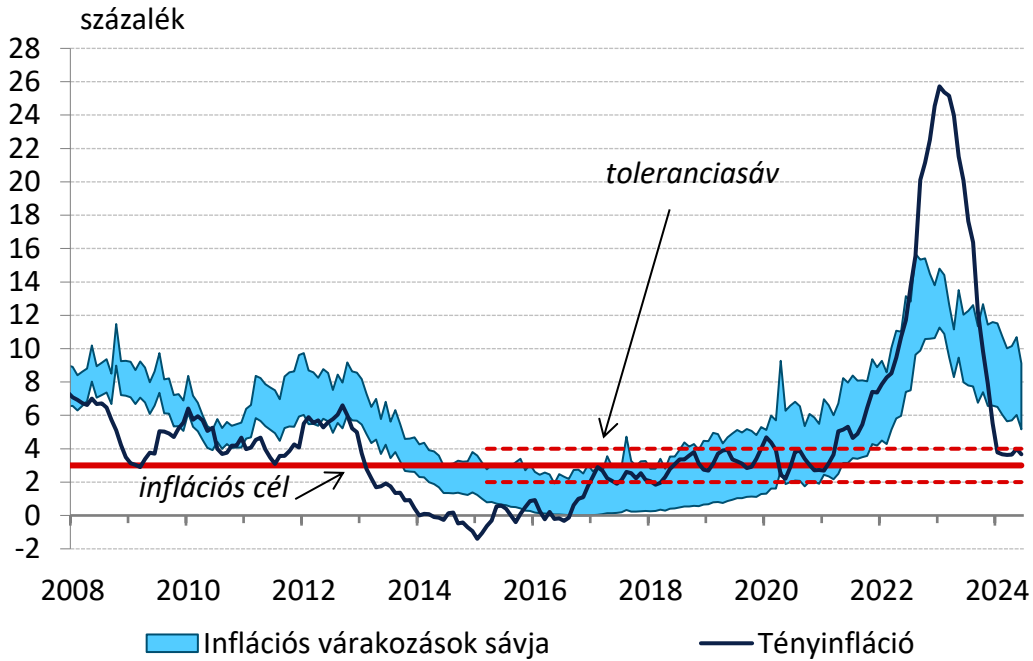
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezónálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

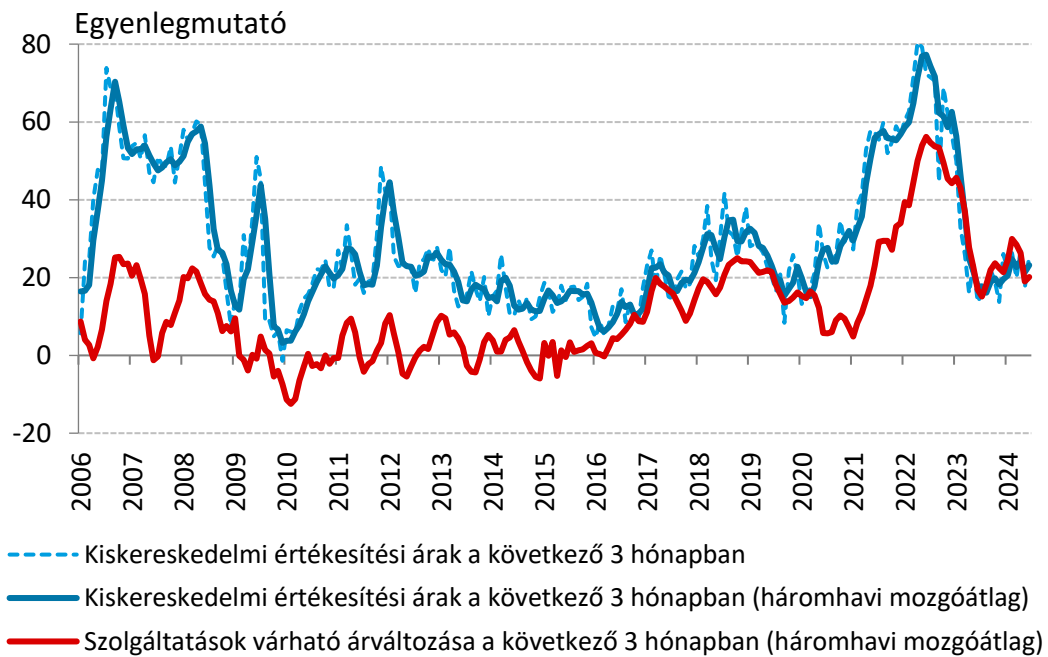
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

11. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

12. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alapmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2024. június (KSH)					
3,7% (éves változás)					
MNB inflációs alapmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 41,1%	2,3	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 52,3%	2,9	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 65,1%	2,7
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 58,9%	1,4	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 47,7%	0,7	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 34,9%	1,0

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.